

ОПТИМІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

В. М. Толочко, Т. Ф. Музика

Національний фармацевтичний університет

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Пріоритетним напрямком серед соціальних програм держави є гарантоване лікування хворих людей та профілактика захворювань. Під час лікувального процесу фармацевтичне забезпечення (ФЗ) лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ) займає значну частину.

На сьогодні більшість ЛПЗ безпосередньо отримують лікарські засоби (ЛЗ) у постачальників у оптових компаній чи у виробників без участі аптеки. У цьому випадку контроль за обігом ЛЗ, тобто під час просування ЛЗ і виробів медичного призначення (ВМП) від постачальника до пацієнта здійснюють переважно середні медичні працівники за сумісництвом. Дослідження питань ефективного ФЗ для ЛПЗ висвітлюються в фахових виданнях, але недостатній рівень бюджетного фінансування постійно потребує деталізації окремих чинників цього складного комплексного процесу.

Метою нашого дослідження стало визначення порядку організації ФЗ ЛПЗ медичними працівниками. Об'єктом досліджень слугувала діяльність ЛПЗ Харківського регіону. На їх базі нами було здійснено вивчення первинної фінансової документації з використанням сучасних наукових методів.

В умовах сьогодення, актуальними є питання раціонального і ефективного ФЗ для ЛПЗ через існування багатьох економічних ризиків. Одним із ризиків для ефективності ФЗ ЛПЗ є підвищення цін на ЛЗ в Україні на рині держави. В той же час, у зв'язку з складним економічним становищем нашої держави фінансування на охорону здоров'я скорочується. Вартість ліжко-дня в залежності від рівня підпорядкування ЛПЗ, не просто залишається незмінною, вона навіть зменшується. За таких умов діюче фінансування не покриває витрат на ЛЗ, що застосовуються повсякчасно в умовах стаціонарного лікування.

За даними аналітичного бюлетеню національних рахунків охорони здоров'я витрати на охорону здоров'я з державних джерел охоплюють лише 57 % від загального обсягу фінансування, зокрема на ЛЗ в межах 15 %. Окрім цього, за даним світового банку валовий внутрішній продукт (ВВП) на душу населення в Україні за останні роки систематично падає, що автоматично знижує фінансову складову на охорону здоров'я у ВВП. Це дуже важливий індикатор, адже рівень його показника впливає на якість здоров'я населення, що підтверджено міжнародними дослідниками.

На сьогодні чинне законодавство дозволяє на достатньому рівні контролювати обіг ЛЗ і ВМП, що використовуються в ході лікувального процесу в умовах стаціонару. Згідно з чинним законодавством регламентується предметно-кількісний облік на усьому шляху використання ЛЗ і ВМП, що теоретично спрощує облік, який ведеться медичними сестрами, але при відсутності електронного обліку в більшості ЛПЗ це перетворюється в трудомісткий напружений облік, який займає більше половини робочого часу його виконавців.

Нами встановлено, що під час проведення обліку ЛЗ і ВМП старшими медичними сестрами до уваги береться кількість хворих, точніше кількість таблеток, ампул для них тощо.. Окрім цього, на сестринських постах ведеться кількісний облік, ЛЗ і ВМП. А під час проведення підсумкової звітності та перевірки її контролюючими органами виходять з обліку ЛЗ і ВМП на основі їх призначень, зафіксованих в історіях хвороб, що потребує посилення на конкретного споживача ЛЗ і ВМП, це створює труднощі для виконавців ФЗ і здійснення контролю за ним.

Аналіз чинного законодавства, що регулює ФЗ у ЛПЗ, показує, що воно постійно удосконалюється.. Але ці питання потребують подальшого дослідження й наукових дискусій для визначення оптимальних шляхів удосконалення діючої нормативної бази.

ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

В. М. Толочко, М. В. Чешева, О. М. Должнікова

Національний фармацевтичний університет

uef-ipksf@nuph.edu.ua

Якість фармацевтичного забезпечення амбулаторних і стаціонарних хворих безпосередньо залежить від кваліфікації спеціалістів фармації (СФ), які забезпечують цей процес. Згідно діючого законодавства, вони повинні кожні 5 років підвищувати свою кваліфікацію. Тому метою дослідження стало вивчення контингенту слухачів післядипломної освіти, в тому числі керівного їх складу, та з'ясування проблемних аспектів на сучасному етапі розвитку вітчизняного фармацевтичного ринку.

При вирішенні поставлених завдань, обробки даних і оцінки їх репрезентативності використані наукові методи: логічний, графічний, аналітичний, економіко-статистичний, екстраполяції та вибіркового спостереження.

Нами проведений аналіз контингенту слухачів (2192 особа) системи післядипломної освіти зі спеціальності «Організація і управління фармацією» за 5 років (2011-2015 рр.). Дослідження показали, що має місце стабільний попит на проведення передатестаційних циклів (ПАЦ) і циклів тематичного удосконалення (ЦТУ). Разом з тим, співвідношення між кількістю проведених циклів свідчить про скорочення замовлень на ПАЦ. Встановлено, що ПАЦ за контингентом слухачів виконують своє призначення, забезпечуючи підвищення кваліфікації керівного складу СФ з урахуванням їх стажу роботи, посади та бажання отримати кваліфікаційну категорію. Тому призначення ПАЦ зберігається і не може впливати на скорочення кількості замовлень від спеціалістів практичної фармації на їх проведення. Існують інші стримуючі чинники, серед яких нами виділені мотиваційні, котрі потребують подальшого поглибленого вивчення.